

MEMÒRIA DEL CURS 2012-2013

Any de fundació: 1977

JUNTA DIRECTIVA
(Elegida en l'Assemblea General Extraordinària de Socis del 13 d'octubre de 2010)

Presidenta	FRANCESCA ESPAÑOL I BERTRAN
Vicepresidenta	ROSA M. MARTÍN I ROS
Secretari	JOAQUIM GRAUPERA I GRAUPERA
Tresorer	JOAN VALERO I MOLINA
Vocals	M. LLUÏSA CASTELLANOS I RAYO
	TURA CLARÀ I VALLÈS
	FRANCESC FITÉ I LLEVOT
	NÚRIA FORTUNY I SOLÍS
	GUADALUPE MIRAS I BERNAL

Delegat de l'IEC ANTONI PLADEVALL I FONT

Nombre de Socis: 492

- Agregats 27
- Agregats IEC 21
- Entitats adherides 228
- Mèrits 5
- Numeraris 211

El dia 21 de maig de 2013 es va celebrar l'Assemblea General Ordinària com a tancament de les activitats del curs 2012-2013. Hi van assistir 39 socis numeraris de forma presencial, amb dret a vot, degudament acreditats. En el decurs de la mateixa es va donar lectura i aprovació de l'acta de l'Assemblea General Ordinària anterior (29/05/2012). També es van aprovar la memòria de les activitats del curs 2012-2013, l'estat de comptes del curs 2012-2013, el pressupost per al curs 2013-

2014 i el calendari d'activitats del curs 2013-2014. L'acte es va cloure amb un torn obert de paraules.

També es va celebrar l'Assemblea General Extraordinària amb un únic punt en l'ordre del dia consistent en la renovació de la Junta Directiva segons els estatuts aprovats en l'Assemblea General Extraordinària de Socis el 14 de juny de 1990 i ratificats pel Ple de l'Institut d'Estudis Catalans el 21 de maig de 1991, per al període 2013-2018. D'acord amb les condicions expressades en la convocatòria per a la renovació de la Junta Directiva de l'entitat, es va presentar una única candidatura que va ser elegida per unanimitat. Està integrada pels membres següents:

Presidenta	DRA. FRANCESCA ESPAÑOL I BERTRAN
Vicepresidenta	SRA. ROSA M. MARTÍN I ROS
Secretari	DR. JOAQUIM GRAUPERA I GRAUPERA
Tresorera	DRA. TERESA HUGUET TERMES
Vocals	DR. FRANCESC FITÉ I LLEVOT
	DR. JOAN VALERO I MOLINA
	SRA. M. LLUÏSA CASTELLANOS I RAYO
	SRA. NÚRIA FORTUNY I SOLÍS
	SRA. GUADALUPE MIRAS I BERNAL

I. Sessió inaugural

Dilluns 8 d'octubre va tenir lloc la lliçó inaugural del Curs 2012-2013 d'Amics de l'Art Romànic a la Sala Pere i Joan Coromines de l'IEC. Va ser impartida pel Sr. Pepe Serra, Director del Museu Nacional d'Art de Catalunya amb el títol «El Museu Nacional d'Art de Catalunya. Estratègia nacional i internacional».

Explicà els punts clau que, des de la direcció del museu, planteja com a estratègia de futur a curt i llarg termini: Coneixement i recerca, Societat i educació, Museu nacional i Museu internacional.

Tot seguit, va exposar que el MNAC ha de ser un museu generador de recerca d'abast nacional i internacional i ha d'estar connectat amb les universitats del país i també a nivell internacional, així com amb les institucions culturals i tots els grups de recerca que tenen relació amb els seus fons. Va avançar que d'aquí dos anys es farà un important congrés internacional d'art romànic a Barcelona que tindrà la seva seu en el MNAC. Aquest ha de possibilitar la participació activa d'universitats i estudiosos catalans. També va afegir que la revista del MNAC tornarà a sortir a la fi de l'any actual. La intenció també és fer més assequible la biblioteca als investigadors, ja que els seus fons són importantíssims per a la recerca.

Va manifestar l'opinió que en el segle XXI cal que els museus canviïn la seva manera de treballar. Els museus han de ser un espai social i molt més obert que

fins ara. Ha de ser un espai de trobada i ha d'arribar a tots els públics. El museu ha de ser, també, un lloc de trobada per als seus visitants, un lloc on s'hi vagi perquè passen coses i on tothom s'adoni que pot participar-hi.

Sobre el sentit nacional del museu, el MNAC explica la història de Catalunya, des del seu origen i fins el moment actual. La seva missió és nacional, des del punt de vista de la història i del territori. És un museu al qual els catalans no s'han de sentir aliens, sinó molt identificats. S'ha de fer que tingui interès per a tots els catalans. Ha de treballar amb altres museus del país i amb esperit de descentralització. No tot el que organitzi el museu ha de passar a la seva seu barcelonina. Un exemple és l'exposició Fortuny de 2013 que, organitzada pel museu, es farà únicament i exclusiva a Reus.

El museu ha de treballar també en un context internacional dins d'un projecte de donar a conèixer totes les seves col·leccions i posar-les en valor. L'art romànic dels seus fons, fins i tot la pintura mural romànica, s'ha d'exposar en ciutats com Nova York o Chicago. Exactament igual s'ha de fer amb el gòtic i el modernisme. La internacionalització del museu és necessària, ja que és poc conegut el seu nom i tampoc ho són prou bé els seus magnífics fons. Ha de posar-se a nivell dels grans museus internacionals i aquesta una de les fites que es proposa el director d'immediat.

El Sr. Serra va concloure la lliçó inaugural demanant la voluntat d'usar, d'utilitzar el MNAC i va convidar Amics de l'Art Romànic a fer algun acte a la seu del museu, així com la seva col·laboració.

El Sr. Pepe Serra, Director del MNAC, durant la presentació de la conferència a càrrec de la Sra. Rosa Maria Martín, Vicepresidenta d'AAR.

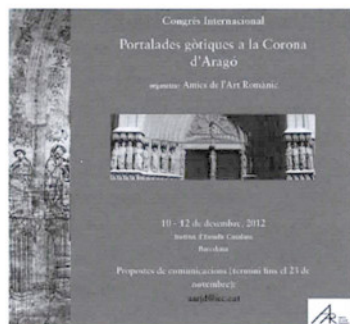

El Sr. Pepe Serra, Director del MNAC, durant la conferència.

II. Congrés Internacional Portalades gòtiques a la Corona d'Aragó

Entre el 10 i el 12 de desembre de 2012 es va dur a terme a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans un congrés organitzat per l'entitat filial "Amics de l'Art Romànic", centrat en les portalades del període gòtic a les terres de la Corona d'Aragó. Aquest congrés tancava un cicle que s'havia iniciat dos anys enrere amb el simposi "*Ianua Coeli: la porta monumental romànica als territoris peninsulars*".

Des de perspectives diverses –que comprenen temes com la iconografia, l'estructura arquitectònica i el llenguatge escultòric– el congrés pretenia apropar-se a l'important conjunt de portalades gòtiques que s'han conservat al territori (o de les quals n'ha quedat un rastre documental), tant en els edificis religiosos com en els civils.

PROGRAMA

Dilluns 10 de desembre

- 9.30 h: Acreditació dels participants
- 10.00 h: Inauguració oficial del congrés, a càrrec de la senyora MARIA ÀNGELS SOLÉ GILI, directora del Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (Valldoreix)
- 10.30 h: Conferència inaugural: Dr. MARCELLO ANGHEBEN, Université de Poitiers: *Du temps present aux fins dernières: la progressive affirmation du Jugement dernier sur les portails français du XIIe au XIII siècle*
- 11.30 h-12 h: Pausa-café
- 12.00 h: Dra. FRANCESCA ESPAÑOL, Universitat de Barcelona: La portalada gòtica a Catalunya
- 13.00 h: Debat
- 13.30 h: Dinar
- 16.00 h: Dr. JOAN VALERO, Universitat de Barcelona: El projecte de la portalada major de la catedral de Barcelona. El mestre Carlí i el seu entorn professional
- 17.00 h: Lectura de comunicacions:
 - JOAQUIM GRAUPERA: Les portades seriades del darrer gòtic al baix Maresme i el Vallès Oriental i el comerç de materials prefabricats en pedra de Montjuïc

Inauguració oficial del congrés, a càrrec de la Sr^a. Maria Àngels Solé Gili, directora del Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya i de la Dra. Francesca Español, presidenta d'AAR.

- CARMÉ DOMÍNGUEZ i SÍLVIA CAÑELLAS: Els vitralls a les façanes gòtiques catalanes
- ANDREU GALERA: La portalada major del temple parroquial de Sant Miquel de la vila de Cardona (segles XIV-XXI)
- TERESA HUGUET: Fides ex littera inscripta: Epigrafia i portalades gòtiques a la Corona d'Aragó

18.00 h-18.30 h: Pausa-cafè

18.30 h: Debat

Dimarts 11 de desembre

9.30 h: Dr. JESÚS CRIADO MAINAR, Universidad de Zaragoza: Portadas góticas en el viejo reino de Aragón: estado de la cuestión

10.30 h: Dr. JUAN VICENTE GARCIA MARSILLA, Universitat de València: Accesos a l'infinit. Les portalades gòtiques valencianes i la seva iconografia

11.30 h-12 h: Pausa-cafè

12.00 h: Lectura de comunicacions i debat

- SAMUEL GARCÍA LASHERAS: El pórtico meridional de la catedral de Huesca: una recreación del Santo Sepulcro de Jerusalén en el contexto de las representaciones paralitúrgicas de Semana Santa
- JOSEP ANTONI LLIBRER: La portada principal de l'església de Santa Maria de Lliria: de la tradició a la innovació arquitectònica

- ALBERTO VELASCO, FRANCESC FITÉ: Bertran de la Borda i l'obra del portal meridional de l'església de Sant Llorenç de Lleida
 - JOAN VALERO: La portalada de Santa Maria de Castelló d'Empúries i els seus artífexs
- 13.00 h: Dinar
- 15.30 h: Dra. TINA SABATER, Universitat de les Illes Balears: Portalades i portals esculpits a Mallorca
- 16.30 h: Lectura de comunicacions
- MAGDALENA CERDÀ: La imatge de Maria a les portalades del gòtic mallorquí
 - ANTÒNIA JUAN VICENS: Motius fitomòrfics i elements de marginalia a les portalades gòtiques de les Balears. Una aproximació a l'evolució de les formes i als autors
 - MÀRIUS VENDRELL: La façana de la catedral de Tarragona; tipus de pedra i raons constructives
 - PERE ROVIRA i RAMON SOLÉ: El procés de conservació i restauració de la portada gòtica de l'església de Sant Salvador de Vilanova de Meià
 - JOAN-RAMON GONZÁLEZ, JOANA XANDRI i JOSEP MEDINA: Les discretes portalades del convent trinitari d'Aviganya (Seròs)
 - MARTA CRISPÍ: Les portalades marianes a Catalunya
- 18.30 h: Debat

Dimecres 12 de desembre

- 9.30 h: Dr. FRANCESC FITÉ, Universitat de Lleida: Models i evolució del portal en el romànic tardà de la Catalunya de Ponent, i la introducció dels nous models gòtics (segles XIII-XIV)

Conferència inaugural: Dr. Marcello Angheben, Universit  de Poitiers.

Debat de l'última sessió. D'esquerra a dreta: Pere Rovira, Joan-Ramon González, Tina Sabater, Magdalena Cerdà i Antònia Juan Vicens.

- 10.30 h: ALBERTO VELASCO, Museu de Lleida Diocesà i Comarcal: La desapareguda portalada gòtica de Santa Maria de Tàrraga
 11.30 h - 12 h: Pausa-cafè
 12.00 h: Debat
 12.30 h: Redacció de les conclusions del congrés, a càrrec del Dr. MARC SURERA, Museu Episcopal de Vic
 13.15 h. Lliurament dels certificats d'assistència i clausura del congrés
 16.00 h: Monuments gòtics barcelonins. Visita a les façanes de Santa Maria del Mar, la catedral, la Casa de la Ciutat i el Palau de la Generalitat

III. Cicles de Conferències

III.1. XXVI Cicle de Conferències «Els jueus a Catalunya (2)»

Al llarg dels mesos de gener i febrer de 2013, Amics de l'Art Romànic va organitzar el XXVI Cicle de Conferències sobre *Els jueus a Catalunya (2)*, amb un gran èxit d'assistència. Donat l'èxit de l'anterior cicle sobre aquesta temàtica es va decidir continuar-lo durant aquest curs. Es va iniciar el 28 de gener amb la conferència «Els jueus en positiu» a càrrec del Sr. Jaume Riera i Sans, antic facultatiu de l'ACA. El 5 de febrer la sessió va anar a càrrec de la Dra. Francesca Español, Presidenta d'Amics de l'Art Romànic, sobre «Un model arquitectònic polivalent: algunes sinagogues catalanes i la seva tipologia». Finalment, l'11 de febrer de 2013, va tenir lloc la conferència: «La visió de l'altre. Moros, jueus i cristians a la corona catalanoaragonesa» a càrrec de la Dra. Dolors Bramon, professora del Departament de Filologia Semítica de la Universitat de Barcelona. El cicle es va complementar el 18 de febrer de 2013 amb un concert de música sefardita a càrrec de Vanessa Paloma, del Centre de Recherches Moyen-Orient Méditerranée, Institut

Sr. Jaume Riera i Sans, antic facultatiu de l'ACA.

Dra. Francesca Español, presidenta d'AAR.

Dra. Dolors Bramon, professora del Departament de Filologia Semítica de la Universitat de Barcelona.

Vanessa Paloma i Antoni Rossell durant el concert.

National des Langues et Civilisations Orientales i d'Antoni Rossell, professor titular de literatures romàniques de la UAB. També el 23 de febrer de 2013 es va fer la visita del centre Bonastruc ça Porta de Girona, Museu d'Història dels jueus i un recorregut pel barri jueu gironí a càrrec de Sílvia Planas, directora del Museu.

III.2. XXVII Cicle de Conferències «L'excursionisme científic i la descoberta de l'art medieval. Centenari de Mn. Antoni M. Alcover»

Amb motiu de la celebració del 150 aniversari del naixement de Mn. Antoni M. Alcover, es va celebrar un cicle de conferències dedicat a les persones que van col·laborar amb l'impuls de l'excursionisme científic a Catalunya i la seva contribució al coneixement del patrimoni artístic català.

Conferències:

4 de març de 2013, a les 19.00 h

«Josep Gudiol i Cunill, arqueologia i excursionisme», a càrrec del Dr. Francesc Roma i Casanovas, professor del Departament de Llengües i Ciències Socials de la Universitat de Vic.

11 de març de 2013, a les 19.00 h

«Armat de metre, cinta i llapis. L'art medieval en els viatges de Mn. Alcover», a càrrec de la Dra. Francesca Español, Presidenta d'Amics de l'Art Romànic.

18 de març de 2013, a les 19.00 h

«Carreras Candi i la descoberta del patrimoni medieval», a càrrec del Dr. Joaquim Graupera i Graupera, Secretari d'Amics de l'Art Romànic.

Dr. Francesc Roma i Casanovas professor del Departament de Llengües i Ciències Socials de la Universitat de Vic.

La Dra. Francesca Español, presidenta d'AAR.

El Dr. Joaquim Graupera i Graupera, Secretari d'Amics de l'Art Romànic.

Públic assistent en una de les sessions.

III.3. Conferències: Romànic a l'abast – Gòtic a l'abast

Durant el curs es van anar oferint diverses conferències elaborades pels membres de la Junta d'AAR amb una clara finalitat divulgadora dels estils centrals de l'edat mitjana, el romànic i el gòtic, amb la voluntat d'apropar el gran públic a aquestes sensibilitats artístiques. Totes les sessions es van desenvolupar a la sala Pere i Joan Corominas de l'IEC (carrer del Carme 47, de Barcelona). Els temes foren els següents:

22 d'octubre de 2012, a les 19.00 h

Cicle: *L'art romànic a l'abast*. Conferència: « Els edificis de Terra Santa i el seu ressò a occident », a càrrec de la Dra. Dra. Francesca Español i Bertran, Presidenta d'Amics de l'Art Romànic.

Dra. Francesca Español.

Dra. Marta Crispí.

Dra. Montserrat Pagès.

Públic assistent en una de les sessions.

5 de novembre de 2012, a les 19.00 h

Cicle: *L'art gòtic a l'abast*. Conferència: «Els abats promotors de Sant Joan de les Abadesses», a càrrec de Dra. Marta Crispí, Universitat Internacional de Catalunya.

15 d'abril de 2013, a les 19.00 h

Conferència: «Sant Ponç de Corbera, una església del primer romànic en el seu context», a càrrec de la Dra. Montserrat Pagès i Paretas, conservadora de la col·lecció d'Art Romànic del MNAC.

IV. Sessions de Treball de camp: visites

També s'han dut a terme quatre sessions de treball de camp (visites), una d'elles formava part del XXV Cicle de Conferències sobre *Els jueus a Catalunya*. Els llocs visitats van ser:

28 d'octubre de 2012, a les 8.00 h

Sortida conjunta amb l'Institut d'Estudis Penedesencs, a càrrec de la Dra. Francesca Español, Presidenta d'Amics de l'Art Romànic i la Sra. Rosa Escala i el Sr. Josep Piñol responsables de la restauració dels Gorgs, per visitar la capella del Sant Sepulcre d'Olèrdola, el monestir de Sant Sebastià dels Gorgs i l'església de Sant Francesc de Vilafranca.

17 de novembre de 2012, a les 10.00 h

Monestir de Sant Pau del Camp, a càrrec del Dr. Francesc Fité, la Dra. Josefina Mutgé i el Sr. Jordi-Xavier Romero.

23 de febrer de 2013

Visita del centre Bonastruc ça Porta de Girona, Museu d'Història dels Jueus i recorregut pel barri jueu gironí, a càrrec de la Sra. Sílvia Planas, directora del Museu.

La Dra. Francesca Español a Sant Sebastià dels Gorgs.

El Dr. Francesc Fité a Sant Pau del Camp.

Visita del Centre Bonastruc ça Porta de Girona, Museu d'Història dels Jueus i recorregut pel barri jueu gironí a càrrec de Sílvia Planas, directora del Museu.

La Sra. Marisa Castellanos a Sant Ponç de Corbera.

El Dr. Joan Valero a la parròquia de Corbera.

20 d'abril de 2013

Visita matinal de l'església romànica de Sant Ponç de Corbera i de l'església parroquial, a càrrec de la Dra. Montserrat Pagès i Paretas, la Sra. Marisa Castellanos i del Dr. Joan Valero Molina.

V. Sessions de Treball de camp: viatges

La bona acollida d'aquestes activitats en els cursos passats ens ha empès a potenciar-los. En aquest curs s'han incrementat aquests tipus de viatges d'una durada superior a una jornada i s'han mantingut les dates de les vacances de Pasqua i la sortida-cloenda del curs amb una excursió de cap de setmana.

Els viatges programats van ser:

27 i 28 d'abril de 2013

Monuments romànics del Ripollès: Visita de la canònica de Sant Joan de les Abadesses, Sant Pere de Camprodon, Santa Cecília de Molló i Santa Maria de Ripoll, a càrrec de la Dra. Francesca Español i el Dr. Francesc Fité.

29, 30, 31 de març i 1 d'abril de 2013

Monuments romànics de l'Alvèrnia: El recorregut compregué la catedral de Clermont-Ferrand i les esglésies de Saint-Nectaire, Orcival, Saint-Saturnin, Riom, Ennezat, Issoire i Brioude, a càrrec de Dr. Joan Valero i Dr. Joaquim Graupera.

1 i 2 de juny de 2013

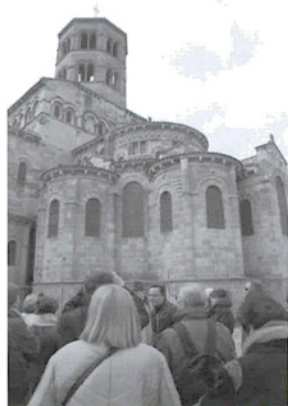
Sortida de final del curs 2012-2013: Visita de les catedrals de Tarassona i de Santo Domingo de la Calzada i del monestir de San Millán de la Cogolla, a càrrec del Dr. Francesc Fité i del Dr. Jesús Criado Mainar, de la Universitat de Saragossa.

Portalada de Santa Maria de Ripoll.

Sepulcre del Beat Miró a Sant Joan de les Abadesses.

El Dr. Joan Valero durant la visita a Issoire.

El Dr. Joaquim Graupera a Saint Saturnin.

El Dr. Jesús Criado Mainar explicant el retaule triple de la capella Pérez Calvillo a la catedral de Tarassona.

Visita en grups reduïts al monestir de San Millán de la Cogolla o de Suso.

VI. Relació amb altres entitats

IV Trobada d'associacions «Amics de l'Art Romànic» de Catalunya

Dissabte 6 d'abril de 2013 va tenir lloc a Manresa la IV Trobada del Romànic amb la presència dels grups d'Amics de l'Art Romànic del Bages, que n'eren els amfitrions, de Barcelona (filial de l'IEC), del Berguedà, de Sabadell i els *Amigos del Románico*, que participaven per primera vegada, amb un total d'unes dues-centes persones. Els amics de l'Institut d'Estudis Penedesencs no hi van poder assistir. Després de l'acte oficial de rebuda, a la Sala Gòtica, i de la distribució dels participants en sis grups, es dugué a terme la visita de la Seu de Manresa. La segona visita fou al Centre d'Interpretació del Carrer del Balç i, per l'esmentat carrer, estret i sinuós, sota els porxos construïts entre casa i casa per tal d'aprofitar el minso espai que restava a la ciutat emmurallada, arribàrem al Portal de Sobrerroca. Fora muralla ens esperaven els autocars. La tercera i darrera visita fou al monestir de Sant Benet de Bages. El conjunt ha estat adquirit per la Fundació Caixa de Manresa i restà inclòs en el complex Món Sant Benet. Durant el recorregut, a banda de la visita comentada del conjunt, també poguérem assistir a la projecció d'un audiovisual sobre la història del cenobi. Tot seguit es féu un dinar a la Fonda de la Fàbrica de Sant Benet. Els parlaments de l'arquitecte Josep M. Esquiús, de l'historiador i alcalde de Navarces Llorenç Ferrer i dels presidents dels grups d'Amics i l'actuació del grup coral *Lupulus Ensemble* marcaren la cloenda de la IV Trobada.

Visita a Sant Benet de Bages.

Parlament del Sr. Joan Badia (president del AAR-Bages).

21 de desembre del 2012, a les 19 h

Presentació del projecte «La Portalada de Ripoll Patrimoni de la Humanitat», a càrrec de l'Il·lustríssim Sr. Jordi Munell, alcalde de Ripoll, i la Sra. Carme Polo, assessora del projecte.

El 27 de desembre de 2011, els grups municipals de l'Ajuntament de Ripoll van aprovar en el ple una moció conjunta en la qual proposaven a la UNESCO

que declarés la portalada del monestir de Santa Maria de Ripoll com a Patrimoni de la Humanitat. La iniciativa buscava el reconeixement i els recursos necessaris per continuar preservant la portalada i poder-la promocionar.

En primer lloc, el senyor Munell, va presentar el significat i simbologia del monestir de Ripoll dins la història de Catalunya. Per la seva part, la senyora Carme Polo, assessora del projecte, va argumentar les raons que s'han de defensar per presentar la candidatura de consideració d'un valor patrimonial com a "Patrimoni de la Humanitat" per la UNESCO.

El Patrimoni de la Humanitat o Patrimoni Mundial és un pla de protecció dels béns culturals i naturals del món, proposat per l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura (UNESCO), a través de la "Convenció sobre la Protecció del Patrimoni Mundial Cultural i Natural", aprovat el 1972. També és conegut amb altres noms com Patrimoni Mundial de la Humanitat, Patrimoni Comú de la Humanitat, Patrimoni Cultural de la Humanitat (en el cas dels béns culturals) o Patrimoni Natural de la Humanitat (pel que fa als béns naturals). A data 15 d'agost de 2010, conformen la llista del Patrimoni de la Humanitat 911 béns, dels quals 704 són culturals, 180 naturals i 27 mixtos (culturals i naturals), pertanyents a un total de 151 estats.

Segons la Sra. Polo, la candidatura solament es demana per a la portada ja que el monestir no és una peça única com a monestir romànic pel fet que les restes conservades són una recreació d'Elies Rogent de finals del segle XIX.

L'acte va acabar amb un petit refrigeri de neules i cava amb motiu de la celebració de les festes de Nadal.

26 de gener de 2013: Assistència a la cerimònia de proclamació de la ciutat de Ripoll com a Capital de la Cultura Catalana 2013.

Dissabte 26 de gener de 2013, una delegació de la Junta d'Amics de l'Art Romànic, integrada per la presidenta de l'entitat Francesca Español, la vicepresidenta Rosa Maria Martín i el secretari Joaquim Graupera, assistí a la cerimònia de proclamació de la ciutat de Ripoll com a Capital de la Cultura Catalana 2013.

L'acte formal d'inauguració, que es va escenificar a l'interior del monestir, anomenat "Pel corrent del temps", consistí en un espectacle musical que va anar repassant a nivell simbòlic, la contribució de Ripoll a la història de Catalunya (el paper del cenobi en l'origen de Catalunya, la industrialització, la Renaixença, l'època de la guerra civil i el franquisme...). Els diferents quadres plàstics, elaborats a càrrec de la companyia "Sargantana", s'alternaren amb els parlaments en què hi

Presentació del projecte
"La Portalada de Ripoll
Patrimoni de la Humanitat".

van intervenir el president de l'organització Capital de la Cultura Catalana, Xavier Tudela; la tinent d'alcalde de Cultura de Tarragona, Carme Crespo, que va escenificar el relleu de la capitalitat; l'alcalde de Ripoll, Jordi Munell, i, finalment, el conseller de Cultura, Ferran Mascarell. Després de la representació de l'obra, s'oferí una mostra de cultura popular amb sardanes, gegants i capgrossos a la plaça de davant del monestir. La Capital de la Cultura Catalana (www.ccc.cat) s'adreça a tot el domini lingüístic i cultural català. Té com a objectius: contribuir a ampliar la difusió, l'ús i el prestigi social de la llengua i la cultura catalanes, incrementar la cohesió cultural dels territoris de llengua i cultura catalanes i, finalment, promocionar i projectar el municipi designat com a Capital de la Cultura Catalana, tant a l'interior com a l'exterior.

Abril-maig de 2013: Cicle de conferències en el Centre Excursionista de Catalunya.

Com a col·laboració amb el Centre Excursionista de Catalunya es van repetir les conferències del cicle «L'excursionisme científic i la descoberta de l'art medieval. Centenari de Mn. Antoni M. Alcover».

10 d'abril: «Armat de metre, cinta i llapis. L'art medieval en els viatges de Mn. Alcover», a càrrec de la Dra. Francesca Español.

16 de maig: «Carreras Candi i la descoberta del patrimoni medieval», a càrrec del Dr. Joaquim Graupera.

23 de maig: «Josep Gudiol i Cunill, arqueologia i excursionisme», a càrrec del Dr. Francesc Roma.

13 de juliol de 2013 - Assistència a la presentació del projecte de recuperació de les pintures murals de Sant Climent de Taüll.

Dissabte 13 de juliol de 2013, una delegació de la Junta d'AAR, integrada per la vicepresidenta Rosa Maria Martín i el secretari Joaquim Graupera, assistí a la

Proclamació de Ripoll com a Capital de la Cultura 2013.

Conferència al CEC.

Sant Climent de Taüll.

presentació del projecte de recuperació de les pintures de Sant Climent de Taüll, les obres d'actualització integral del seu interior, centrades en la recuperació de la pintura original romànica i un nou projecte de museïtzació. Aquests treballs està previst que s'acabin a finals de l'estiu, mentrestant es podrà veure com evolucionen i, a l'ensem, visitar l'església. En aquest projecte es posaran en valor els fragments de frescos romànics originals trobats *in situ* i sobretot la recuperació de les capes profundes de la pintura original de l'absis central. Un cop recuperats els fragments de les pintures originals romàniques de l'absis es farà una projecció audiovisual (tècnica *mapping*).

VII. Publicacions

El 19 de novembre de 2012, Joan Ramon González Pérez, president de l'associació "Amics de la Seu Vella de Lleida", pronuncià una conferència dedicada a la presentació del darrer número de la publicació *Seu Vella*, on es recullen les actes del congrés que l'any 2001 es va realitzar sota el títol "El campanar de la Seu Vella i els campanars gòtics a la Corona d'Aragó". Aquesta circumstància li ha permès parlar sobre l'entitat que presideix i que publica la revista, una associació molt activa que desenvolupa un gran nombre d'activitats de tipus diversos (culturals, lúdics...) i que enguany ha celebrat quaranta anys d'existència. El conferenciant glossà els elements més significatius de la història del monument que els representa (la Seu Vella de Lleida i, en un sentit més ampli, el conjunt monumental del turó) tot destacant la important significació que té, tant des d'un punt de vista històric com sentimental, per als habitants de la ciutat. Repassà els moments històrics més destacats, centrant-se especialment en el campanar, objecte del congrés, i a continuació féu menció d'alguns dels treballs inclosos en el llibre.

El Sr. Joan Ramon González i la Dra. Francesca Español.

VIII. Premis a treballs de recerca

L'Institut d'Estudis Catalans lliurà, el 22 d'abril, els Premis Sant Jordi 2013, que integren el LXXXII Cartell de premis i de borses d'estudi de l'IEC. En total, s'han lliurat vint-i-vuit premis i dinou borses d'estudi, per un import de cent cinquanta mil euros. Obrí l'acte el Dr. Salvador Giner, president de l'IEC. Giuseppe Grilli, Premi Internacional Catalònia 2013, intervingué en nom dels premiats. El

Guardonats del LXXXII Cartell de premis i de borses d'estudi de l'IEC.

Sr. Grilli és catedràtic de Literatura Espanyola a la Universitat de RomaTre i ha estat premiat per la seva notable aportació als estudis sobre literatura i llengua catalanes de les diverses èpoques i per la difusió de la cultura catalana a Itàlia. La cloenda de l'acte va ser a càrrec del conseller de Justícia Sr. Germà Gordó.

Amics de l'Art Romànic, a proposta d'una ponència integrada per la Dra. Francesca Español i Bertran, el Dr. Joaquim Graupera i Graupera i el Dr. Joan Valero Molina, van acordar atorgar el *Premi dels Amics de l'Art Romànic*, en la seva dinovena edició, corresponent a l'any 2013 a la Sra. Margarida Muñoz Milán pel treball «*Les pintures murals romàniques de l'absis de Santa Maria d'Àneu. Debats entorn d'una imatge singular*».

23 d'abril de 2013: Convocatòria del 20è Premi dels Amics de l'Art Romànic (2014) per a treballs de recerca.

El dia de Sant Jordi del 2013 es va obrir el termini de presentació de treballs per a la 20a convocatòria del premi dels Amics de l'Art Romànic (2014) per a treballs de recerca.

Aquest premi va ser instituit l'any 1993 i està dirigit a qualsevol treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre art i cultura catalanes. S'adjudica en dos tornos: 1) període preromànic o romànic; 2) període gòtic. En aquest torn del 2014,

Diploma acreditatiu del Premi atorgat a la Sra. Margarida Muñoz.

és per al període gòtic. Les condicions que s'exigeixen als treballs presentats és que han de tenir una extensió màxima de cinquanta fulls de format ISO A4, han d'estar realitzats per estudiants universitaris titulats des de l'1 de febrer de 2009 i no es poden considerar els treballs que hagin estat premiats anteriorment o subvencionats per l'Institut d'Estudis Catalans o per una altra institució. La dotació del premi és de nou-cents euros (900 €) subjectes a la retenció de l'IRPF. El jurat es reserva el dret de concedir fins a dos accessits. Els treballs no premiats es podran recollir fins al 30 de juny de 2014 i l'Institut no es compromet a tenir-los a disposició dels autors després d'aquesta data. El pagament dels imports dels premis prescriu el dia 18 de juliol de 2014. El treball premiat es publicarà a la revista *Lambard. Estudis d'art medieval*.

Cartell de Premis 2014.

IX. Difusió en les xarxes socials

S'ha mantingut la pàgina web de l'entitat i s'ha potenciat com una eina de comunicació entre els socis i la Junta de l'entitat amb la intenció, també, de restar oberta a tothom. Puntualment s'informa dels actes programats i s'hi mostren les cròniques de les activitats ja realitzades. A part d'aquesta part més dinàmica hi ha una sèrie de pàgines fixes on s'informa sobre l'entitat (com fer-se soci, la composició de la Junta, estatuts, etc.) i d'altres aspectes relacionats amb enllaços sobre altres entitats i congressos al voltant de l'art i el patrimoni medieval català. En aquesta part també s'hi pot trobar un enllaç preferent amb el servei de publicacions de l'IEC. La seva adreça és <http://aar-iec.blogspot.com.es> i en aquest any s'ha passat d'un total de 23.759 visites de l'any anterior a les 43.991 actuals.

També des del maig de 2012 s'ha obert un compte a Facebook. Actualment hi ha 517 seguidors. L'objectiu és fer un ressò molt més gran de les activitats d'AAR i les memòries de les mateixes. També s'hi penegen notícies sobre les activitats que es desenvolupen arreu a l'entorn de l'art medieval com congressos, cursos i activitats d'altres associacions, novetats de destacats medievalistes, notícies sobre les exposicions en curs, notícies de troballes i publicacions sobre l'art o la història medieval en general. En definitiva, es tracta d'esdevenir una plataforma per compartir totes les notícies de l'associació AAR amb altres del món de l'estudi de l'art medieval que són a Facebook.